

Ilona Stryová: Nacestovala jsem toho jako profesionální řidič

V posledních letech těšila svým hudebním uměním především posluchače v zahraničí. Nyní se vrátila domů. Řeč je o Iloně Stryové. Úspěšná houslistka z Jabloňan chce nyní dělat radost hlavně svým domácím fanouškům.

Slyšel jsem, že už jste se po letech cestování a pobytu převážně zahraničí vrátila domů. Proč?

Chtěla jsem potěšit svojí hudbou také české publikum, i když musím přiznat, že se ještě občas do zahraničí vracím. V září pojedou hrát mimo jiných na veletrh do Hannoveru. Díky tomu, že jsem se naučila bavit i mezinárodní posluchače, vystupuji pro společnosti ze zahraničí, které navštíví naši zemi. Například začátkem srpna jsem hrála na konferenci pro NATO v Praze, kde se sešli generálové z celého světa.

Asi jste toho najezdila hodně?

Některé roky jsem najezdila skoro jako profesionální řidič autobusu. Povídala jsem si o tom ve Švýcarsku s jedním německým řidičem. Na rozdíl od něj jsem ještě bavila lidi, což je hodně těžká práce. Spolu s řízením to bylo náročné.

Slyšel jsem i o veselých příhodách z couvání.

Tak to nevím, kdo to o mně říká, ale sem tam nějaký oděrek mě rozhodně nezastaví. Horší je, když mi pod kola auta několikrát vběhla srna. Naštěstí jsem měla bezpečné auto,

které vždy zůstalo ve směru jízdy. Když jde jen o plechy, tak je to v pohodě.

Kde všude a na jakých akcích jste při zahraničních angažmá hrála?

Účinkovala jsem v Rakousku, Švýcarsku, Itálii, Německu, ale občas jsem vyjela i do Maďarska, na Slovensko, do Polska, hrála jsem i pro naše vojáky v Kosovu. Přes zimu jsem vystupovala převážně v hotelích, ale byla jsem zvaná i na různé jiné události. Například festivaly, firemní akce, městské slavnosti, v Itálii dlouhé noci, v Rakousku dámský podnikatelský veletrh, kde jsem se prezentovala mezi místními firmami. Těch akcí bylo tolik a v tolika zemích, že bych o nich a zážitcích kolem mohla napsat pořádnou knihu.

U herců se novináři ptají na veselé historky z natáčení. Co jste při svých vystoupeních zažila Vy?

Jednou při sjezdu z horského střediska na mě spadla lavina, v Itálii jsem zažila zemetřesení a v Německu povodně. Vždycky se však hrálo dál.

Jak jste se vůbec dostala k hraní v zahraničí?

Prvně jsem si tam jezdila spíš přivydělat a zalyžovat s rodinou, potom jsem zůstala na pět roků doma, ale po horách se mi stýskalo. Mým dětem taky, tak jsem se rozhodla vyjet znovu, ovšem víc intenzivně.

Jste známá jako česká Vanessa Mae. Jak jste se vůbec dostala ke hře na housle, potažmo elektronickým houslím?

Na můj talent upozornily moji maminku učitelky v mateřské škole. Chtěla jsem hrát na klavír. Když jsem přišla do LŠU v Blansku, tak mně řekli, že klavír už je obsazen a potřebuji hráčku do souboru ruských písní na housle. Prvně jsem protestovala, ale když mně ukázali moje první krásně jasně oranžové housličky, přistoupila jsem na to. Zača-

la jsem dojíždět do LŠU v Rájci a studovat jazykovou školu v Blansku. Po dokončení jsem vystudovala Konzervatoř v Brně a učila jsem v ZUŠ ve Znojmě a v Břeclavi. Přitom jsem hrávala po nocích. Protože bylo problém nazvučit klasické housle, pořídila jsem si elektronické. A najednou na mě lidi začali pokřikovat: Zahrej Vanessu. První jsem se naučila Destiny a potom i další skladby, které hraje. Snažila jsem si však budovat svůj repertoár a vybírala i ty, které byly šité přímo pro mě. Dodnes mě doprovází můj pan skladatel Miroslav Hanák z Brna, který mi připravuje doprovody od klasiky po rockové melodie atd. Některé doprovody mi dodal rakouský trumpetista z Imstu Albert Lechleitner, skvělý muzikant a hlavně výborný kamarád. S těmito dvěma pány se mi hraje opravdu skvěle! Letos oslavím čtyřicetileté výročí mého „houslování“. Chtěla bych udělat nějakou akci, ale nevím, jestli to v zápalu boje stihnu.

Máte stále ty stejné housle jako na začátku?

Původně jsem měla hnědé, potom mi prodal Michal David černé. Ty mi nejvíce padly do ruky. Ještě mi Yamaha zapůjčila červené, ale ty mi nesedly. Takže hrají pořád na ty černé.

Co Vás baví a při čem si nejlépe odpočíváte?

Mám ráda domácí práce, zahrádku a malování. Snažím se vytvářet útulný a krásný domov. Užila jsem si hodně lyžování, sáňkování, v létě jsme s dětmi chytali v Alpách ryby a chodili po horách.

Vím, že máte dva syny. Jdou také uměleckou dráhou?

Ne. Můj starší syn má společnost zabývající se realizací výstavních expozic ve světě a vypadá to, že se k němu přidá i mladší syn. Ten však ještě studuje.

Na uměleckou dráhu se nevydali?

Oba synové jsou nadaní. Starší Michal hrál na cimbál, mladší Lukáš na housle, ale potom přešel na bicí. Podporovala jsem je, ale žádný z nich nevydržel. Nutit je nemá smysl. Cestu k hudbě si musí najít sami. Navíc jsou dospělí, takže teď už s nimi moc nenadělám.

Ted' jste zpátky doma. Co chystáte v nejbližší době?

Jako rozcvičku jsem si po krátké pauze dala prázdninové hudební show v boskovickém westernovém městečku. Přitom však hrávám i další akce, jako například městské

slavnosti, festivaly, firemní akce, konference, narozeniny, svatby. Chtěla bych se zaměřit zase na koncertní hraní. K tomu potřebuji trochu klidu. Ten přijde v září, kdy nebudu hrát každý den. Potřebuji vyměnit techniku a docvičit skladby, které jsem zapomněla. Mám v repertoáru kolem osmi set skladeb a písniček a další cvičím, takže práce mám nad hlavu.

Kde Vás lidé mohou vidět v nejbližších měsících hrát?

V našem regionu mě můžete vidět například 16. září na Medovém jarmarku ve Sloupu. Chystám také vystoupení na módní přehlídce na zámku v Litomyšli.

Zeptám se na závěr. Co Vám několikaleté hraní v zahraničí dalo a vzalo?

Měla jsem a zatím ještě mám možnost rozdávat lidem krásu a přitom poznávat země, kulturu a jazyky. Je to však tvrdá práce, hodně samoty na cestách a odloučení od blízkých. Dětem to však vynahradím jako babička! Už mám doma namalovanou rodinnou památku – kolébku. Chceme si vylepšit bydlení, abychom se k nám všichni vešli. Chtěla bych si konečně užít trošku více domova. Poslední roky byly opravdu velmi náročné. *PAVEL ŠMERDA*